

Verslo finansavimo 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis išankstinio vertinimo ataskaitos santrauka

Finansinės priemonės (toliau – FP) – tai būdas panaudoti ribotus valstybės biudžeto išteklius, teikiant ne vienkartinės negrąžinamas subsidijas įmonėms, o skolinant lėšas, investuojant jas į įmonių kapitalą, teikiant garantijas. FP privalumas – „atsinaujinančios“ lėšos, t. y. paskolinus ar investavus FP skirtas lėšas, dalis jų sugrįžta ir gali būti dar kartą panaudojamos tiems patiems tikslams, tokiu būdu naudojant tas pačias lėšas didesniai subjektų skaičiui suteikti finansavimą.

Prieš skiriant lėšas konkrečiai Lietuvos 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos (toliau – VP) prioriteto įgyvendinimo priemonei, įgyvendinant FP, vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (toliau – Reglamentas Nr. 1303/2013), 37 straipsnio reikalavimais, būtina atlikti išankstinį vertinimą (angl. „*ex ante assessment*“). Atliekant šį vertinimą būtų nustatomi rinkos trūkumai arba nepakankamos investavimo apimtys ir apskaičiuojamas viešųjų investicijų poreikio mastas bei apimtis, įskaitant finansuotųjų FP tipus.

Pagrindinis Verslo finansavimo 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis išankstinio vertinimo (toliau – vertinimas) tikslas – pateikti įrodymus, kad planuojama FP bus nukreipta nustatytam rinkos nepakankamumui (verslo, įskaitant smulkiojo ir vidutinio verslo (toliau – SVV), finansavimo trūkumui) išspręsti ir užtikrins, kad FP prisidės prie VP ir Europos Sąjungos struktūrinių ir investicinių fondų (toliau – ES SF) tikslų įgyvendinimo.

Šis vertinimas buvo atliktas vadovaujantis Europos Komisijos (toliau – EK) ir Europos investicijų banko (toliau – EIB) užsakymu PriceWaterHouse Coopers (PwC) parengta „Išankstinio vertinimo metodologija finansinėms priemonėms 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu“ metodologija (toliau – metodologija).

Vertinimo proceso koordinavimui ir vertinimo atlikimui Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – FM) 2014 m. birželio 26 d. įsakymu 1K-195 „Dėl darbo grupės sudarymo“ buvo sudaryta išankstinio vertinimo darbo grupė, į kurios sudėtį įėjo: FM, Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos (toliau – ŪM), Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (oliau – SADM), Europos investicijų fondo (toliau – EIF) ir UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA) atstovai, taip pat darbo grupės posėdžiuose buvo kviečiami dalyvauti ir socialinių–ekonominių partnerių (Lietuvos banko asociacijos, Lietuvos rizikos kapitalo asociacijos (toliau – LT VCA), Lietuvos banko, Lietuvos inovacijų centro, Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centro, Lietuvos verslo paramos agentūros, asociacijos „Žinių ekonomikos forumas“, Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros, Lietuvos pramonininkų konfederacijos, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos, Lietuvos verslo darbdavių konfederacijos bei Lietuvos verslo konfederacijos atstovai), kurių pasiūlymai buvo panaudoti atliekant vertinimą.

Kaip vertinimo pagrindas naudota INVEGA 2013 m. spalio mėn. atlikta Valstybės intervencijos poreikio finansų inžinerijos priemonių verslui forma Lietuvoje studija (toliau – studija). Atliekant studiją, buvo remtasi išsamia ekonomikos, FP, skirtų SVV, analize, taip pat SVV subjektų ir finansinių tarpininkų (toliau – FT) apklausa. SVV subjektų lūkesčiams ir problemoms, su kuriomis jie susiduria ieškodami finansavimo savo verslui, išsiaiškinti buvo atliktas kiekybinis tyrimas. FT apklausa buvo atlikta kokybiniu metodu, kad būtų nustatyta, kurie verslo finansavimo modeliai jiems yra palankiausi administruoti, kokių FP, skirtų verslui finansuoti, trūkumas šiuo metu yra rinkoje ir kurios bus palankios administruoti 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu. Taip pat, atliekant vertinimą, buvo pasinaudota 2014 m. kovo mėn. ŪM užsakymu UAB „BGI Consultings“ atlikto Europos Sąjungos struktūrinės paramos poveikio SVV vertinimo, kuriuo siekiama tobulinti ES SF lėšų SVV panaudojimą, įvertinant SVV skirtas Ūkio ministerijos 2007–2013 metų administruojamas subsidijų ir finansų inžinerijos priemonės, FM užsakymu VŠĮ „Europos socialiniai, teisiniai ir ekonominiai projektai“ atliktos „Ūkio ministerijos planuojamų įgyvendinti 2014–2020 m. priemonių verslui“ analizės ir 2014 m. liepos mėn. LT VCA atlikto tyrimo, kuriuo siekta apžvelgti įmonių, į kurias jau buvo ar yra investavę rizikos kapitalo fondai (toliau – RKF), patirtį, nes šių įmonių patirtis ir vertinimas atspindi FP, skirtų investicijoms į įmonės kapitalą, naudą, privalumus bei trūkumus (toliau – LT VCA tyrimas), rezultatais.

Vertinimas apėmė šiuos pagrindinius etapus:

1. Interviu su FT atstovais (atlikti 2013 m. II ketv.), kuriais siekta nustatyti FT patrauklias administruoti FP ir apžvelgti FT veiklos kryptis bei taikomus verslo finansavimo modelius.
2. Lietuvoje veikiančių SVV subjektų elektroninė apklausa (atlikta 2013 m. II ketv.). Informacija apie atliekamą tyrimą buvo paskelbta www.invega.lt internetinėje svetainėje, kurioje verslo atstovai buvo kviečiami užpildyti anketą. Anketa taip pat išplatinta elektroniniu paštu bei per asocijuotas verslo struktūras.
3. Verslo aplinkos, FĮ (įskaitant bankus, kredito unijas ir lizingo bendroves) ir rizikos kapitalo sektoriaus analizė. Buvo analizuojamas 2008–2013 m. laikotarpis.
4. Teisinio reglamentavimo ir mokesčių klausimų, kurie trukdo ar apsunkina FP įgyvendinimą ir kurių tinkamas sprendimas prisidėtų prie sėkmingo SVV skirtų FP įgyvendinimo ir, atitinkamai, leistų greičiau pasiekti ES SF poveikiui keliamus tikslus, nagrinėjimas.
5. Įgyvendinamų FP verslui analizė. Vertinime išanalizuotos ir aprašytos įgyvendinamos ir įgyvendintos FP iš 2007–2013 m. programavimo laikotarpio ES SF, skirtos išimtinai SVV subjektams, taip pat institucijos, kurios šias priemones įgyvendina. Analizuotos tik INVEGOS ir EIF administruojamos priemonės: VP1-1.1-SADM-08-K Verslumo skatinimo fondo, VP2-2.3-ŪM-03-V Garantijų fondo, VP2-2.3-ŪM-01-K Kontroliuojančiųjų fondų priemonės bei su jomis susijusi VP2-2.3-ŪM-02-V Dalinio palūkanų kompensavimo priemonės. Vertinime nebuvo nagrinėjamos pagal JESSICA (Bendra Europos parama tvarioms investicijoms miestuose (angl. „*Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas*“) iniciatyvą vykdomos priemonės, nes jos nėra skirtos verslui.
6. Papildomų viešųjų ir privačių lėšų pritraukimo šaltinių identifikavimas. Remiantis visomis atliktomis apklausomis, nustatyti galimi privačių lėšų šaltiniai ir sąlygos bei paskatos, kurios padėtų šias lėšas pritraukti.
7. Išmokyti pamokų ir užsienio šalių patirties analizė.

8. Investavimo strategijos aprašymas. Vertinime aprašytos ir išanalizuotos planuojamos įgyvendinti FP iš 2014–2020 m. programavimo laikotarpio ES SF, skirtos verslui, taip pat galimos šių FP įgyvendinimo formos.

9. Pateikiami laukiami rezultatai ir informacija apie tai, kaip pasitelkiant atitinkamą FP, tikimasi prisidėti prie atitinkamų VP prioritetų įgyvendinimo bei nuostatos dėl stebėsenos ir vertinimo tikslinimo.

Išnagrinėjus papildomų viešųjų ir privačių lėšų pritraukimo šaltinius buvo nustatyta, kad 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu privačios lėšos gali būti pritrauktos fondų fondo lygmeniu arba atskiros FP, kai nesteigiamas fondų fondas lygmeniu (pvz., grįžusios (nacionalinės valstybės biudžeto) lėšos), FT lygmeniu (bankų nuosavos lėšos, privačių investuotojų lėšos) ir galutinių naudos gavėjų lygmeniu (jų nuosavos lėšos įgyvendinant projektą).

Finansų įmonių (toliau – FĮ) atstovų nuomone, įgyvendinti SVV subjektams skirtas lengvatines FP jų FĮ labiausiai paskatintų galimybė prisiimti kuo mažesnę riziką ir rizikos pasidalijimas. Mažiausiai FĮ sprendimus įgyvendinti skolinės FP skatina už FP administravimą (valdymą) mokamas mokestis. Tačiau, jei paskolų portfelis būtų didelis, administravimo mokestis taip padidintų FP patrauklumą. Kaip nurodoma LT VCA tyrime, sąlygos, kurioms keičiantis privatūs investuotojai skirtų didesnes investicijų sumas į RKF, yra šios: auganti, stabili Lietuvos ekonomika, papildomos paskatos iš valstybės pusės, taip pat tai, jei fondus steigtų ir juos valdytų valdytojų komanda su sėkminga investavimo patirtimi, kas lemtų didesnę rinkoje pasirodančių sėkmingų sandorių pavyzdžių ir kt.

Atlikus finansinių svertų palyginimą, įgyvendinant FP ir subsidines priemones buvo nustatyta, kad projektų, kurių dalį sudaro subsidijos, finansinis svetas yra didesnis, tačiau, kadangi subsidijos yra vienkartinės išmokos, kurios neturi grįžtančių lėšų efekto sukuriama kiekybinė pridėtinė vertė, ilguoju laikotarpiu, vertinant pridėtinę kiekybinę vertę, efektyvesnės nei subsidijos yra FP ir su jomis susijusios priemonės.

Remiantis kitų šalių patirtimi Lietuvoje galima pritaikyti keletą gerosios praktikos pavyzdžių, tokių kaip:

- galimybė pritraukti privačias lėšas fondų fondo ar FP lygmenyje (pvz., iš EIF, Šiaurės šalių banko (angl. „*Nordic Investment bank*“ ar pan. tarptautinių finansų įstaigų) ir taip pagreitinti RKF įsisteigimo procesą, kadangi jiems nereikėtų iš viso papildomai pritraukti arba reikėtų pritraukti mažiau privačių lėšų;
- įgyvendinant rizikos kapitalo FP, kartu įgyvendinti ir akseleravimo veiklą. Akseleravimui skirtos investicijos skiriamos MVĮ moksliniams tyrimams, pradiniam produkto koncepcijos plėtojimui. Tokia akseleratoriaus įgyvendinimo galimybe būtų galima pasinaudoti kuriant ankstyvosios stadijos RKF Lietuvoje;
- paraleliai su paskolų FP įgyvendinti ir mokymus paskolų gavėjams.
- sėkmingam rizikos kapitalo rinkos tolimesniam vystymui, RKF skiriama suma turėtų didėti, ypač atkreipiant dėmesį į ankstyvosios veiklos vystymosi stadijos rinkos dalies plėtrą;
- apsaugos nuo nuostolių ir valstybės pagalbos schemos notifikavimo EK netaikymas, nes šalių praktika rodo, kad tai turėjo neigiamų pasekmių rizikos kapitalo rinkos plėtrai;
- skirti ypatingą dėmesį ankstyvosios veiklos vystymosi stadijos įmonių skatinimui, net iki 100 proc. investicijų finansuojant ES SF lėšomis.

Vertnime nustatyti šie pagrindiniai išorinio verslo finansavimo rinkos trūkumai:

- Populiariausi išorinio verslo finansavimo šaltiniai – tradiciniai FĮ siūlomi finansavimo produktai – paskolos ir lizingas, pirmiausia todėl, kad verslas nėra pakankamai susipažinęs su alternatyviais finansavimo būdais, o FĮ ne visada gali pasiūlyti SVV prieinamiausius bei tinkamiausius finansavimo būdus. Būtina daugiau išnaudoti RKF teikiamas paslaugas, tačiau apie tokias galimybes verslui trūksta informacijos ir žinių;

- Kalbant apie sunkumus gaunant išorinį verslo finansavimą, dažniausiai buvo paminėti per griežti finansavimo reikalavimai, užstato trūkumas ir per didelė finansavimo kaina (palūkanos, garantijos mokestis, administravimo išlaidos). Taip pat respondentams gauti finansavimą trukdė ir tai, kad FT nėra linkę skolinti naujai įsteigtoms įmonėms.

- Siekdami gauti išorinį finansavimą, verslininkai susiduria su reikalaujamo, verslui pernelyg didelio, užstato problema. SVV subjektų apklausa parodė, kad net 70 proc. SVV subjektų, kurie kreipėsi į FĮ, negavo reikiamo finansavimo dėl turimo nepakankamo užstato;

- Pagal apklausos rezultatus matyti, jog SVV subjektai aktyviai domisi verslo plėtros galimybėmis, yra susipažinę su įvairių FT siūlomomis paslaugomis ir turi pakankamai patirties naudodami skirtingas išorinio verslo finansavimo priemones. SVV subjektai įvardijo, kad populiariausias FT yra bankas, o populiariausia finansavimo priemonė – paskola. Dauguma jų atsakė, kad ir ateityje planuoja kreiptis į bankus dėl paskolų, todėl siūlomos FP yra labiausiai atitinkančios SVV subjektų poreikius ir FT planus bei galimybes;

- Nėra priemonės, kuria būtų sudaryta galimybė gauti garantijas už faktoringą;

- Ne visos rinkoje esančios FP yra patrauklios dėl per trumpo jų galiojimo bei lėšų panaudojimo laikotarpio, todėl reikalinga kurti ilgesnio laikotarpio FP;

- Šiuo metu taikoma valstybės (individualių) garantijų schema, kai gražinant paskolą, pirmiausia pasidengia garantuota dalis yra mažiau patraukli FĮ, skaičiuojant kapitalo poreikio rodiklius;

- Komerciniai bankai, laikydami Bazelio III¹ taisyklių, turės laikyti daugiau kapitalo, geriau vertinti grėsmes ir rizikas, laikyti daugiau likvidaus turto. Visa tai apribos komercinių bankų, ypač mažesniųjų, galimybes skolinti nepamatavus rizikos, skatins labiau orientotis į mažiau rizikingus klientus, todėl šių Bazelio III nuostatų įgyvendinimas sąlygos mažesnę skolinimą;

- Esminis įmonių ankstyvojoje veiklos vystymosi stadijoje apribojimas – finansavimo trūkumas tolimesnei verslo plėtrai ir per mažą RKF investicijos suma į vieną įmonę. Ribojama maksimali investicijų suma į vieną bendrovę mažina galimybes sparčiau plėstis ir (ar) įgyvendinti numatytus projektus, kurie dažnai yra nukeliami į vėlesnę laikotarpį ar jų vystymo yra atsisakoma. Taip pat, vėlesnėje veiklos vystymosi stadijoje esančios įmonės akcentavo, kad vienas iš pagrindinių RKF trūkumų yra nustatyta per mažą maksimali investicijos į įmones suma;

- Ankstyvojoje veiklos vystymosi stadijoje esančioms įmonėms, siekiančioms gauti išorinio finansavimo veiklos plėtrai, dažnu atveju tradicinės finansavimo formos yra sunkiai prieinamos, todėl tokiu atveju rizikos kapitalo investicijos yra viena arba kartais ir vienintelė galimybė finansuoti veiklos plėtrą;

- Šiai dienai Lietuvoje yra per mažas RKF kiekis rinkoje, ypač ankstyvojoje veiklos vystymosi stadijoje ir mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų srityje veikiančioms įmonėms ankstyvojoje veiklos vystymosi stadijoje;

¹ Privalomai Bazelio III nuostatos įsigalioja nuo 2019 m., bet dauguma užsienio kapitalo bankų ir filialų, veikiančių Lietuvoje, pagrindines Bazelio III nuostatas pradėjo įgyvendinti jau nuo 2013 m. pradžios.

- Apie 85 proc. įmonių teigė, kad nors investicijų lėšų pakankama finansuoti svarbiausius plėtros projektus, kurie yra esminiai tam, kad įmonė augtų, tačiau papildomas išorinis finansavimas leistų žymiai sparčiau įgyvendinti plėtros planus, taip didinant įmonės vertę ir konkurencingumą, bei kurti papildomas darbo vietas. Tai ypatingai pabrėžia į technologijas orientuotos įmonės, kurios teigė, jog vystant projektus nepilnu pajėgumu dažnai yra prarandamas konkurencinis ir technologinis pranašumas prieš finansiškai stipresnius konkurentus, o tai kelia grėsmę veiklos tęstinumui ateityje;

- Svarbu pabrėžti, kad pagal LT VCA tyrimą apie 30 proc. įmonių, vėlesnėje veiklos vystymosi stadijoje, teigė, kad Lietuvoje trūksta arba yra ribotas kiekis RKF, kurie investuoja į vėlesnėje veiklos vystymosi stadijoje esančias įmones. Rinkoje esantys RKF valdytojai net ir maksimaliai investavę visas fondų lėšas, galėtų prisidėti tik prie kiek daugiau nei 30 įmonių plėtros. Atskiri RKF valdytojai per metus peržiūri daugiau nei po 100 atskirų investicinių projektų. Tačiau, dėl riboto dydžio lėšų bei investicinių projektų neatitikimo RKF investavimo kriterijams atskirų fondų investicijos pasiekia vos 3–4 įmones kasmet. Tai rodo, kad dėl nepakankamo RKF finansavimo, taip pat nepakankamo įmonių suvokimo, į kokius projektus (įmones) investuoja RKF, investicijos pasiekia vos 4 proc. įmonių, kurios siekia gauti RKF finansavimą. Remiantis šia statistika, galima daryti prielaidą, kad RKF turint daugiau lėšų, privataus akcinio kapitalo investicijos leistų plėstis proporcingai didesniai skaičiui įmonių;

Atliekant vertinimą, nustatyta, kad galimos FP, kurios tikimasi, sumažins nustatytą rinkos trūkumą yra paskolų FP, skirtos padengti išorinio verslo finansavimo trūkumą, garantijų FP, skirtos spręsti nepakankamo turimo užstato problemą ir rizikos kapitalo investicijų FP, kurios mažina finansavimo trūkumą toms įmonėms, kurių veiklos istorija yra per trumpa ir veiklos pobūdis ir (ar) sektorius yra per daug rizikingi, ir todėl kredito įstaigos nenori jų finansuoti.

Atsižvelgiant į aukščiau nurodytas problemas ir iššūkius, su kuriais susiduria SVV subjektai, remiantis išmoktomis pamokomis 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu ir įgyvendintų bei dar įgyvendinamų FP rezultatais, turima rinkos dalyvių apklausa ir nustatytu rinkos trūkumu siūlomos įgyvendinti 1 lentelėje nurodytos FP, kurios, tikimasi, padės padengti nustatytą rinkos trūkumą. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad nustatytam rinkos trūkumui padengti planuojamos FP, kurių finansavimo šaltinis yra ne tik ES SF lėšos, bet ir grįžusios (nacionalinės) lėšos. Tačiau grįžusiomis lėšomis finansuojamos FP detaliam vertinime neaprašomos, kadangi šio vertinimo objektas yra ES SF lėšomis finansuojamos FP.

Atliekant studiją, ateinantiems 5 metams buvo nustatytas 405 mln. EUR išorinio verslo finansavimo trūkumas. Atsižvelgiant į tai, kad FP yra planuojamos įgyvendinti ilgesniu nei 5 metų laikotarpiu, planuojama, kad **finansavimo poreikis verslui 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu bus didesnis ir sieks apytiksliai 645 mln. EUR**, jei finansavimas iš FP bus skiriamas iki 2023 m. pabaigos, nes per metus nustatytas trūkumas siekia apytiksliai 80 mln. EUR. Taip pat reikia atkreipti dėmesį, kad, skiriant finansavimą FP iš grįžusių (nacionalinių) lėšų, šių FP lėšas bus galima naudoti galutiniams naudos gavėjams finansuoti ir ilgesniu nei Reglamente Nr. 1303/2013 nustatytu laikotarpiu, todėl 1 lentelėje pateiktas išorinio verslo finansavimo rinkos trūkumo padengimas yra didesnis, nes apima ne tik 2016–2023 m. laikotarpį.

Visos sumos, nurodančios išorinio verslo finansavimo rinkos trūkumo padengimą, 1 lentelėje yra apskaičiuotos pagal maksimaliai ir minimaliai² planuojamą skirti finansavimą FP, įskaičiuojant

² Remiantis ŪM ir SADM pateiktais duomenimis.

pritrauktas privačias lėšas ir išskaičiuojant planuojamus patirti FP ir fondų fondo (jei FP planuojama įgyvendinti per fondų fondą) administravimo mokesčius (išlaidas).

Vertinant esamo pasiruošimo 2014–2020 m. programavimo laikotarpiui procesus, darytina išvada, kad planuojamų FP įgyvendinimo pradžia yra galima tik nuo 2016 m. Todėl, siekiant užtikrinti nenutrūkstamą SVV finansavimą, yra būtina numatyti galimus papildomus finansavimo šaltinius (pvz., iš šiuo metu administruojamų fondų grįžusių (grįšiančių) lėšų).

1 lentelė. Išorinio verslo finansavimo rinkos trūkumo padengimas, panaudojant galimus maksimalius ir minimalius skirti FP dydžius, mln. EUR

FP pavadinimas	Lėšų šaltinis	Maksimalus FP dydis, mln. EUR	Padengiamas rinkos trūkumas su maksimaliai planuojamu FP dydžiu, mln. EUR	Minimalus planuojamas skirti FP dydis, mln. EUR	Padengiamas rinkos trūkumas su minimaliu planuojamu FP dydžiu, mln. EUR
Lengvatinės paskolos ir lizingo sandorių finansavimas	Grįžusios (nacionalinės) lėšos	106	131	37,7	47
Pasidalytos rizikos paskolos	ES SF lėšos	111	190	90,4	154
Individualios garantijos	Grįžusios (nacionalinės) lėšos	51,6	94	28,9	52
Portfelinės garantijos paskoloms	ES SF lėšos	17,3	76,5	14,5	60
Portfelinės garantijos lizingo sandoriams	ES SF lėšos	5,8	24	4,3	18
Portfelinės garantijos faktoringo sandoriams	ES SF lėšos	5,8	24	4,3	18
Ankstyvos stadijos fondas ir plėtros fondas (rizikos kapitalo investicijos)	Grįžusios (nacionalinės) lėšos	14,8	12	14,8	12
Ankstyvos stadijos ir plėtros fondas (rizikos kapitalo investicijos)	ES SF lėšos	14,8	12	14,8	12
Plėtros fondas I (rizikos kapitalo investicijos)	ES SF lėšos	15,6	19	15,6	19
Plėtros fondas II (rizikos kapitalo investicijos)	ES SF lėšos	17,4	21	17,4	21
Bendrai su verslo angelais investuojantis fondas (rizikos kapitalo investicijos)	ES SF lėšos	11	17	11	17

Ko-investicinis fondas (rizikos kapitalo investicijos)	ES SF lėšos	11,6	18	11,6	18
FP pradantiems verslą	ES SF lėšos	24,6	24,6	23,1	23,1
Garantijos pradantiems verslą	Grįžusios (nacionalinės) lėšos	10	0	8	0
IŠ VISO		417,3	663,1	296,4	471,1

Atsižvelgiant į tai, kad apklausų metu SVV subjektai ir FT 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu įgyvendintas FP įvardijo kaip tinkamas rinkos poreikiams patenkinti ir priėjimui prie finansavimo šaltinių pagerinti, darytina išvada, kad buvusi valdymo struktūra laikoma sėkmingai pritaikyta, todėl 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu didžioji dalis arba visos FP turėtų būti įgyvendinamos per fondų fondą.

Atsižvelgiant į FP įgyvendinimo alternatyvų analizę buvo nustatyta, kad ŪM ir SADM yra atskiri asignavimų valdytojai, kurių veiklos tikslai skiriasi, be to, šios ministerijos yra atsakingos už skirtingus VP prioritetus, t. y. SADM siekia socialiai jautrias grupes įtraukti į darbo rinką, siekiant savarankiško užimtumo, o ŪM – sudaryti palankias sąlygas verslo kūrimui. Be to, ŪM planuojamos įgyvendinti FP bus finansuojamos iš Europos regioninės plėtros fondo lėšų, o SADM planuojamos FP – iš Europos socialinio fondo lėšų. Atsižvelgiant į tai, siūloma neįgyvendinti šių dviejų ministerijų planuojamų FP per vieną fondų fondą, bet sukurti atskirus fondų fondus ŪM ir SADM planuojamoms FP įgyvendinti.

Atlikus Reglamento Nr. 1303/2013 38 straipsnyje nurodytų alternatyvų analizę ir įvertinus visus nagrinėtus kriterijus, nustatyta, kad, įgyvendinant skolines FP, efektyviausia FP įgyvendinimo alternatyva yra – pavesti FP įgyvendinti šalyje narėje įsteigta finansų įstaiga (toliau – nacionalinė finansų įstaiga), o geriausios alternatyvos, įgyvendinant rizikos kapitalo FP, – pavesti FP įgyvendinti EIF (EIF) ir nacionalinei finansų įstaigai.

Siekiant ilgalaikių valstybės tikslų susijusių su verslo skatinimu; patirties, atliekant fondų fondo valdytojo funkcijas, tęstinumo; neprarasti žmogiškųjų išteklių, įdirbio ir gebėjimų administruojant FP; įgyti kompetencijų bei nacionalinei finansų įstaigai perimti sėkmingą EIF patirtį investuojant į rizikos kapitalą, optimalus rizikos kapitalo FP įgyvendinimo variantas būtų nacionalinei finansų įstaigai kartu su EIF administruojant viename fondų fonde esančias rizikos kapitalo FP. Bendradarbiaujant nacionalinei finansų įstaigai ir EIF būtų pasiektas sinergijos efektas, t. y. nacionalinės finansų įstaigos ir EIF bendros veiklos rezultatas būtų didesnis už jų nepriklausomos veiklos rezultatų sumą. Be to, EIF yra vienas svarbiausių veikėjų Europos rizikos kapitalo rinkoje, jo vardas užtikrintų privačių investuotojų pasitikėjimą veikiančiais RKF ir sudarytų sąlygas greičiau pritraukti privačias lėšas. Atsižvelgiant į tai, siūloma skolines FP ir FP, skirtas rizikos kapitalui, įgyvendinti viename fondų fonde.

Jeigu dėl tam tikrų aplinkybių (pvz., nesuderintos šalių pozicijos dėl bendradarbiavimo ar kt.), nebūtų įmanomas šių alternatyvų derinys, siūloma įgyvendinti FP, skirtas rizikos kapitalo investicijoms, derinant kitas alternatyvas, t. y. tarptautinės finansų įstaigos, kuriose valstybė narė yra akcininkė, ir nacionalinės finansų įstaigos bendras dalyvavimas fondų fondo veikloje.

Reglamento Nr. 1303/2013 38 straipsnio 5 dalis numato, kad subjektai, kuriems patikėtas fondų fondo įgyvendinimas, užduotis gali įgyvendinti patys arba jas patikėti vykdyti FT. Atsižvelgiant į šią

nuostatą ir į tai, kad 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu FT aktyviai dalyvavo vykdant prisiimtus įsipareigojimus ir prisidėjo prie sėkmingo FP įgyvendinimo, taip pat į tai, kad apklausti FT įvardijo, kad 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu numato galimybę įgyvendinti FP ir turi tam tiek žmogiškuosius, tiek technologinius resursus, planuojama FP įgyvendinti per fondų fondo valdytojo atrinktus FT, kurie būtų pasirenkami taikant atviras, skaidrias, proporcingas ir nediskriminuojančias procedūras, vengiant interesų konflikto.

Vertinimas buvo atliktas pagal metodologiją, atliekant vertinimą buvo konsultuojamasi su visomis suinteresuotomis institucijomis, buvo atsižvelgta į pateiktas pastabas ir vertinimas atliktas objektyviai ir nešališkai. Vertinimas gali būti keičiamas ar pildomas nepažeidžiant ir vadovaujantis Reglamento Nr. 1303/2013 nuostatomis.